

АГАТА КРИСТИ НЕЩАСТЕН СЛУЧАЙ

Превод от английски: Антон Маронов, 1991

chitanka.info

— И все пак твърдя, това е същата жена. Няма съмнение!

Капитан Хейдък погледна разпаленото, напрегнато лице на приятеля си и въздъхна. Искаше му се Ивънс да не е толкова уверен. През годините на своята служба, прекарана в океана, старият морски капитан се бе научил да стои настрана от нещата, които не го засягат. Философията на приятеля му Ивънс, бивш криминален инспектор, бе различна от неговата. „Обръщай внимание на всичко, което те заобикаля“ беше неговият девиз от ранни години и той го следваше неотклонно. Умен и ловък, инспекторът бе спечелил заслужено ранга, до който се бе издигнал. Даже и сега, вече пенсиониран и уредил живота си в къщичката на своите мечти, професионалният му инстинкт оставаше буден.

— Твърде рядко забравям физиономия — повтаряше той самодоволно. — Мисис Антони, да, това е мисис Антони, точно така. Когато ти спомена мисис Мероудън, аз познах веднага в нея мисис Антони.

Капитан Хейдък се размърда неловко на стола. Като се изключи Ивънс, Мероудънови му бяха най-близки от съседите и това идентифициране на мисис Мероудън с бившата „героиня“ на шумния за времето си съдебен процес го смути.

— Всичко това беше много отдавна — промълви едва чуто той.

— Девет години — отговори Ивънс, точен както винаги, — девет години и три месеца. Спомняш ли си случая?

— Вече твърде смътно.

— Оказа се, че мистър Антони е бил пристрастен към употребата на арсеник — продължи Ивънс — и тя бе оправдана.

— Е, добре, защо пък да не бъде оправдана?

— Нямаше никакво основание да не бъде оправдана. Само това бе решението, което съдът можеше да вземе с оглед на доказателствата. Абсолютно коректно.

— Това значи, че всичко е наред — каза Хейдък — и не виждам за какво още има да се безпокоим.

— Кой се безпокои?

— Струва ми се, ти.

— Нищо подобно.

— Всичко е приключено и забравено — отбеляза капитанът. — Ако мисис Мероудън някога в живота си е имала нещастieto да бъде

обвинена и оправдана за убийство...

— Обикновено не се счита за нещастие да бъдеш оправдан — подметна инспекторът.

— Знаеш какво искам да кажа — отвърна Хейдък раздразнено. — Ако клетата жена е преживяла такъв мъчителен опит, наша работа ли е да разравяме тези забравени неща?

Ивънс не отговори.

— Слушай, Ивънс, жената е била невинна, току-що го каза и ти.

— Не съм казвал, че е невинна. Казах, че я оправдаха.

— Но то е същото.

— Не винаги.

Капитан Хейдък бе понечил да изгърси лулата си, спря се и се изправи с удивен израз.

— Какви ги дърдориш? Наистина ли мислиш, че тя не е била невинна?

— Не бих казал точно това. Само — не съм уверен. Антони наистина имаше навика да употребява арсеник. Жена му го доставяше. Един ден погрешно взел далеч по-голяма доза. Чия беше грешката — негова или на съпругата? Никой не бе в състояние да отговори и съдебните заседатели й дадоха съвсем правилно възможност да бъде благоприятствана от този нерешен въпрос. Това е логично и в решението на съда нямаше нищо несправедливо. Все пак аз бих искал да зная истината.

Хейдък отново съсредоточи поглед в лулата си.

— Добре — каза той успокоен, — това не ни влиза в работата.

— Не съм убеден в това.

— Но сигурно...

— Чуй ме за момент. Навярно си спомняш, че същият този Мероудън веднъж прави пред нас опити в своята лаборатория.

— Да, той спомена тогава теста на Марш за арсеник и отбеляза, че ти би трябвало да го знаеш, понеже е свързан с твоята професия, а после се усмихна. Той не би казал това, ако беше помислил и за миг...

Ивънс го прекъсна.

— Искаш да кажеш, че не би го споменал, ако знаеше? Те бяха женени от доста време. Струва ми се, че от около шест години. Бас държа, той не знае, че жена му е известната някога мисис Антони.

— И решително никога не ще узнае това от мен! — каза твърдо капитан Хейдък.

Ивънс не обърна внимание на тази забележка, а продължи:

— Ти ме прекъсна точно тук. След пробата на Марш Мероудън загря субстанцията в епруветката, разтвори във вода металната утайка и после я преципитира чрез добавка на сребърен нитрат. Това бе проба за хлората. Малка, скромна, невинна проба. Аз обаче успях да прочета в книгата, която стоеше отворена на масата, следните думи: „ H_2SO_4 разлага хлоратите посредством еволюция Cl_2 . Ако се загрее, получава се страшна експлозия. Следователно сместа трябва да се държи хладна и да се употребява само в съвсем малки количества“.

Хейдък се бе втренчил в приятеля си.

— Е, та какво от това?

— Ей това. В нашата професия разполагаме само с тестове. Тестове за разкриване на убийци. Само че ние добавяме факти, а не реактиви, претегляме ги и избистряме утайката, когато се съмняваме в лъжесвидетелство или най-общо — в неточност на свидетелските показания. Съществува обаче друга една проба, за да установим дали се касае за убийство или не, проба, която е далеч по-точна, но извънредно опасна. Убиецът рядко се задоволява само с едно престъпление. Дай му време, освободи го от подозрения и той ще извърши друго. Например уловиш някого, за когото не си сигурен дали е убил съпругата си, или не, дори уликите не говорят много против него. Погледни в миналото му. Ако откриеш, че се е женил няколко пъти и съпругите му все умират, няма ли да кажеш, че това е доста любопитен факт. С този факт вече можеш да вървиш по-нататък и да търсиш доказателства. Не говоря от гледището на закона, разбираш ли? Говоря от психологична и морална гледна точка.

— Е?

— Сега идвам до това, което искам да ти обясня. Всичко е така лесно, ако имаш налице минало, в което да надникнеш. Представи си обаче, че си изправен пред първото престъпление на убиеца. Тогава не можеш да се възползваш от този тест и обикновено оправданият поради липса на доказателства започва живот под ново име. Ще повтори или не убиецът престъплението?

— Това е ужасяващо!

— Продължаваш ли още да твърдиш, че това не е наша работа?

— Да. Ти нямаш никакво основание да смяташ, че мисис Мероудън не е една съвсем порядъчна жена.

Бившият инспектор помисли за миг, после отговори бавно:

— Казах ти, че трябваше да надникнем в нейното минало, но не открихме нищо. Не обаче съвсем нищо. Имала е втори баща. На осемнадесетгодишна възраст се увлякла по някакъв младеж и вторият ѝ баща ги разделил. Веднъж тя и баща ѝ се разхождали в планината по опасни скали. Бащата отишъл твърде близо до ръба на една скала, подхлъзнал се и намерил долу смъртта си — нещастен случай.

— Да не би да искаш да кажеш...

— Това е било нещастен случай. Нещастен случай! Свръхдозата от арсеник на Антони е също нещастен случай. Тя никога не би била обвинена и разследвана, ако не се мълвеше, че имала връзки с друг мъж, който впрочем изчезна, сякаш не беше съгласен с мнението на съдебните заседатели. Казвам ти, Хейдък, страхувам се от нов нещастен случай.

Старият капитан сви рамене.

— Добре. Не мога да разбера как ще го предотвратиш?

— Нито аз мога да разбера — отвърна мрачно Ивънс.

— Бих оставил всичко както си е — каза капитанът. — Никога не е излизало нищо добро, когато човек се бърка в чуждите работи.

Съветът обаче не беше по вкуса на бившия инспектор. Той бе тих, но решителен човек и когато напусна приятеля си, се питаше коя ще е най-добрата възможност за действие.

Влизайки в пощата за марки, Ивънс се сблъска с обекта на своите грижи — Джордж Мероудън. Бившият професор по химия беше дребен, със замечтан поглед, човек фин, мил и както обикновено напълно разсеян. Той позна инспектора, поздрави го и се наведе да събере писмата, паднали от ръката му при лекото сблъскване между двамата. Ивънс, по-бърз от другия, ги събра и подаде на собственика, извинявайки му се. Между другото той хвърли поглед върху пликовете и адресът на най-горното писмо внезапно удвои съмненията му. То носеше името на добре известна застрахователна фирма.

Инспекторът изтръпна. Неподозираният нищо Джордж Мероудън едва ли разбра как тръгнаха заедно из града, а още по-трудно би обяснил как разговорът се прехвърли върху застраховката за живот.

За Ивънс не бе трудно да осъществи плана си. Мероудън го информира по свой начин, че току-що е направил осигуровка на живота си в полза на жена си и поиска мнението му за компанията, към която се беше обърнал.

— Направих някои доста неудачни инвестиции на пари — обясни професорът, — в резултат на което приходите ми се намалиха чувствително. Ако се случи нещо с мен, жена ми ще се окаже в твърде тежко положение. Смятам, че тази застраховка ще оправи нещата.

— Тя не се ли противопостави на тази идея? — попита Ивънс. — Някои жени считат, че такива неща носят нещастие.

— О, Маргрет е много практична — усмихна се Мероудън, — никакви суеверия. Всъщност струва ми се, че тази идея беше нейна. Не обича да съм разтревожен.

Ивънс се бе добрал до информацията, която го интересуваше. След малко той се сбогува със събеседника си. Устните му оформиха мрачна, решителна линия. Покойният мистър Антони беше застраховал своя живот в полза на жена си няколко седмици преди смъртта си.

Навикнал да разчита на инстинкта си Ивънс бе съвсем сигурен в това, което предстоеше да се случи. Грижата му обаче беше как да постъпи. Не искаше престъпникът да бъде заловен, след като е извършил убийството. Целта му беше да предотврати престъплението, а това не бе лесно.

През целия ден беше умислен. Следобед на местния площад се откриваше благотворителен базар. Той се запъти нататък. Тук се отдаде на безцелно пръскане на дребни пари по лавките и сергиите. Вършеше всичко със залутан откъд формите на нещата поглед. Позволи си дори да прахоса половин корона при Зара — гледачката на кристали. Надсмя се леко над себе си, когато си спомни своето отношение към предсказваните на бъдеще като служебно лице. Не обръщаше внимание на монотонното бърборене на врачката до момента, когато я чу да казва:

— ... вие в най-скоро време, наистина много скоро, ще бъдете замесен в една работа, означаваща живот или смърт, живота или смъртта на едно лице.

— Е, та какво? — попита той внезапно.

— Решение. Трябва да вземете решение. Трябва да бъдете много внимателен, много, много внимателен... Ако допуснете грешка, и най-малката грешка...

— Да?

Предсказвачката потрепери. Инспектор Ивънс знаеше, че всичко това е глупост, но все пак цял бе напрегнат.

— Предупреждавам ви. Не трябва да допуснете грешка! Ако я допуснете, виждам ясно резултата — смърт!

Странно, дяволски странно. Смърт. Фантазии.

— Ако сторя грешка, ще последва смърт, така ли?

— Да!

— В такъв случай — каза Ивънс, като й подаваше половината корона — не трябва да направя грешка, а?

Той говореше шеговито, но когато излезе от палатката, челюстта му бе решително стегната. Не бива да сгреша. Живот, ценен човешки живот зависи от това.

И нямаше кой да му помогне. От другата страна на площада той забеляза приятеля си Хейдък. На него не можеше да разчита — „Остави нещата така, както са“ бе неговият девиз, а той не помагаше в случая.

Хейдък разговаряше с една жена. Тя се отдели от него и тръгна по посока на Ивънс. Тогава той я позна. Беше мисис Мероудън. Реши, че тя трябва да го види и се изпречи на пътя ѝ.

Мисис Мероудън беше рядко хубава жена. Над прекрасните кафяви очи широко се извиваха дъгите на веждите ѝ. Приличаше на италианска мадона. Прилика, подсилена от сресаните на път коси, живописно извити покрай ушите. Беше величествена. Гласът ѝ беше дълбок и изразителен. Тя се усмихна на Ивънс — мила, приветствена усмивка.

— Струва ми се, това сте вие, мисис Антони, пардон, мисис Мероудън — каза меко той.

Направи грешката съвсем умишлено, като я наблюдаваше внимателно и прикрито. Видя, че зениците ѝ се разширяват, чу как дъхът ѝ секна, но миглите ѝ не трепнаха. Тя го изгледа твърдо и спокойно.

— Търсех съпруга си — каза тя съвсем естествено. — Не сте ли го видели наоколо?

— За последен път го видях ей нататък — посочи Ивънс.

Тръгнаха заедно. Разговорът им беше спокоен и любезен. Инспекторът разбираше, че възхищението му от мисис Мероудън растеше всеки миг, удивен от нейното самообладание. Забележителна жена и извънредно опасна. Вече бе сигурен — много опасна.

Той все още се чувстваше неловко, въпреки че бе доволен от началните си стъпки — подсказа ѝ, че знае коя е. Това ще я направи много предпазлива. Не ще посмее да извърши ново престъпление. Не беше обаче спокоен за Мероудън. Ако можеше някак да го предупреди...

Откриха дребничкия професор, загледан в порцелановата кукличка, спечелена на лотария. Жена му предложи да се приберат и той се съгласи с готовност.

Мисис Мероудън се обърна към инспектора:

— Не бихте ли пили чаша ободряващ чай с нас, мистър Ивънс?

— Благодаря ви, мисис Мероудън, с удоволствие.

Тръгнаха, разговаряйки за дребни забавни неща. Слънцето грееше приятно, подухваше лек ветрец. Всичко около тях, макар и изпълнено с ежедневието, бе много привлекателно.

Момичето, което им прислужваше, беше излязло да се забавлява из празничните сергии.

Мисис Мероудън влезе в стаята, за да свали само шапката си. Върна се бързо и постави чайник с вода върху малка сребърна горелка. От полицата тя взе три плитки чашки.

— Разполагаме със специален китайски чай и го пием винаги по китайски в тези плитки чашки — обясни домакинята.

Изведнъж тя се сепна, като се взираше в една от чашите, незабавно я замени с друга и въздъхна с досада и тревога.

— Джордж, ти си непоправим. Отново си ползвал тези чашки.

— Съжалявам, мила — отговори виновно професорът, — но те са толкова удобни по размер, а тези, които поръчах, все още не пристигат.

— Един ден ще изтровиш всички ни — каза шеговито мисис Мероудън. — Мери ги намира в лабораторията и ги нарежда обратно тук, без да ги измива, освен ако по тях няма видимо замърсяване. Ето отново си взел една от тях за опити с цианкалий. Наистина, Джордж, това е много опасно.

Мероудън изглеждаше леко раздразнен.

— Мери не бива да пипа нищо от лабораторията.

— Ти знаеш, че често след чая оставяме чашките си там. Тя как ще знае откъде са попаднали в лабораторията. Бъди логичен, мили.

Професорът отиде до лабораторията, като мърмореше нещо, а мисис Мероудън, усмихвайки се, заля чая с кипяща вода и духна пламъка на горелката.

Ивънс беше озадачен. Внезапно обаче в съзнанието му блесна светъл лъч. По едни или други съображения мисис Мероудън разкриваше себе си. Така ли трябваше да се нареди следващият „нещастен случай“? Беше ли тя изрекла всичко това, за да си подготви алиби, та когато един ден „нещастният случай“ бъде факт, самият инспектор да е принуден да дава показания в нейна полза? Колко глупаво от нейна страна, ако е така, защото преди това...

Дъхът му спря. Мисис Мероудън беше наляла чая в трите чашки. Една постави пред него, друга — пред себе си, а трета сложи върху малка масичка на камината, близо до креслото, на което обикновено сядаше съпругът ѝ. Лека загадъчна усмивка играеше на устните ѝ. Тази усмивка я издаде.

Той разбра!

Забележителна жена — опасна! Никакво чакане, никакви далечни приготовления. Този следобед, тъкмо този следобед, в негово присъствие, като свидетел. Смелостта на постъпката ѝ го изуми.

Това бе хитро, дяволски хитро. Той не би бил в състояние да докаже нищо. Тя разчиташе той да не заподозре толкова скоро намеренията ѝ. Жена със светкавична мисъл и действия!

Инспекторът пое дълбоко въздух и се наведе леко напред.

— Мисис Мероудън, аз съм човек с малко странни капризи. Ще бъдете ли така любезна да задоволите един от тях?

Тя го гледаше въпросително, но без подозрение.

Той се изправи, взе чашата, която стоеше пред нея, отиде до малката масичка и я смени с другата.

— Бих искал да видя как ще изпиеете това.

Очите ѝ срещнаха неговите. Те бяха дълбоки, нетрепкащи. Лицето ѝ бавно пребледня. После тя протегна ръка и пое чашката. Той затаи дъх, предполагайки, че е сбъркал.

Мисис Мероудън вдигна чашката до устните си. В последния миг я побиха тръпки, наведе се напред и я изля в близката ваза. След това се отпусна в креслото и го погледна предизвикателно.

Той въздъхна облекчено и също седна.

— Е? — попита тя.

Гласът ѝ беше променен — подигравателен и предизвикателен.

Инспекторът ѝ отговори спокойно:

— Вие сте много умна жена, мисис Мероудън. Мисля, че ме разбирате. Не бива нещата да се повтарят. Знаете какво искам да кажа.

— Да, зная.

Гласът ѝ беше равен, неизразителен. Той кимна доволен. Умна жена е и няма желание да бъде обесена.

— За дълъг живот на вас и на вашия съпруг — каза многозначително Ивънс и поднесе чашата до устните си.

В следния миг лицето му се промени. Сгърчи се ужасно... опита се да стане... да извика. Тялото му се вцепени, лицето му стана виолетово и той се просна по гръб върху креслото с конвулсивно свити крайници.

Мисис Мероудън се наклони напред, като го наблюдаваше внимателно. Лека усмивка изви устните ѝ. Заговори му меко и нежно:

— Допуснахте грешка, мистър Ивънс. Помислихте, че искам да убия Джордж... Колко глупаво от ваша страна, колко глупаво!

Тя остана така още минутка, като продължаваше да гледа мъртвия — третия човек, който заплашваше да пресече пътя ѝ и да я отдели от мъжа, когото обичаше...

Усмивката ѝ се разшири. Сега приличаше повече от всеки друг път на мадона. После повиши глас и извика:

— Джордж, Джордж... Ела веднага! Боя се, че това е най-ужасяващият нещастен случай... Горкият мистър Ивънс...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.